

vyvráceno, se podává, že tento cestující byl zaměstnán tím způsobem, že mu byl svěřen rozprodej výrobků a slíbena mu provise z obchodů, jím zprostředkovaných. Mohl při tom i jiné firmy zastupovati nebo se jinak výdělečně zaměstnati. Ve spisech není zmínky, že cestující ten byl snad povinen v určitých obdobích konati určité obchůzky, že by byl povinen k r o z k a z u firmy určitá místa nebo osoby navštívit, že by mohl nebo měl uzavírat obchody jen s osobami, firmou mu snad předem označenými, a vůbec, že by byl povinen podrobiti se rozkazům firmy. Nic tedy nenasvědčuje tomu, že jde o poměr služební, který přece podle své povahy předpokládá určité známky podřízenosti a vázanosti na rozkazy zaměstnavatelovy. Jde jistě o poměr smluvní, ale při poměru tom není předmětem smlouvy činnost, nýbrž jen úspěch této činnosti. Jen za úspěch, nikoli za bezúspěšnou práci náležela cestujícímu odměna — provise. Proto tu není poměru služebního, jenž je podle § 1 nem. zák. předpokladem pojistné povinnosti. (Nález Nejv. správ. soudu ze 17. ledna 1925, č. 821/25. — Srv. též nález Nejv. správ. soudu z 23. ledna 1924, č. 913/24 v »Sociální revui«, roč. 1924, str. 162.)

Pojistná povinnost okresních cestářů. K pojmu zaměstnání vedlejšího podle § 1 nem. zák. Ministerstvo sociální péče vyslovilo v pořadí instančním nemoc. pojistnou povinnost okresních cestářů, při čemž spornou otázku, zdali dotyční cestáři své zaměstnání vykonávají jako zaměstnání vedlejší, zodpovědělo si záporně, uvádějíc ve svém rozhodnutí jako momenty, vylučující povahu »vedlejšího zaměstnání«, tyto okolnosti: 1. Služba cestářů byla pro ně zaměstnáním trvalým a pravidelným, 2. byla pro ně jediným takovýmto (t. j. trvalým a pravidelným) zaměstnáním, 3. cestáři byli na příjem z této funkce svou výživou nutně odkázáni. Nejvyšší správní soud zrušil toto rozhodnutí pro nezákonnost, uváživ v podstatě toto: Trvalost a pravidelnost zaměstnání je jistě opakem prací a služeb, vykonávaných příležitostně. Že by však zaměstnání trvalé a pravidelné nemohlo býti zaměstnáním vedleším, úřad patrně sám se nedomnívá, jak souditi jest již z toho, že vedle tohoto momentu uvádí ještě dva další. Rozhodný znak, rozlišující zaměstnání vedlejší od zaměstnání hlavního, nemohl by Nejvyšší správní soud viděti bez výhrady ani v tom, že příjem z tohoto zaměstnání je pro existenci nutný, neboť nehledě k tomu, že lidé vedlejší zaměstnání vyhledávají velmi často právě jen z n u t n o s t i, jest poukázati k tomu, že míra nutnosti je velmi relativní, a mimo to, že nejsou řídké případy, kdy příjem ze zaměstnání, které jest nepochybně vedlejší, je větší než ze zaměstnání hlavního. Ale ani skutečnost, že dotyčné osoby neměly vedle toho, že byly cestáři, jiného trvalého a pravidelného zaměstnání, nestačí po názoru Nejv. správ. soudu k tomu, aby jejich funkce jako cestářů byla kvalifikována jako jejich zaměstnání hlavní. Vždyť také osoby, opatřující si výživu způsobem, v 1. odst. § 2 nem. zák. naznačeným, bývají u některého ze svých zaměstnavatelů zaměstnány »trvale a pravidelně«. Zákon však pro celou tuto kategorii zaměstnanců zavedl jen pojištění dobrovolné. Také u osob, jejichž hospodářská existence zakládá se na úhrnném výtěžku z rozmanitých zdrojů příjmových, zejména jednak na příjmech z vlastního majetku (hospodářství), jednak z výdělku, získávaného z prací přechodně vykonávaných pro různé zaměstnavatele, sluší posuzovati otázku, je-li některou z rozmanitých výdělkových činností možno kvalifikovati za hlavní zaměstnání, vždy se zřetelem k tomu, v jakém poměru jest ona činnost

k celkové hospodářské a sociální situaci té které osoby. Bylo by tedy i u dotyčných cestářů, jichž příjem ze zaměstnání toho je poměrně nepatrný, i doba, již zaměstnání to vyžaduje, je omezena, nutno zjistiti, v jakém poměru toto zaměstnání je k jinakým příjmovým zdrojům, po případě k jiné činnosti osob oněch, a s tohoto hlediska bylo by posuzovati, zdali cestářství v rámci celkové jejich hospodářské a sociální situace lze kvalifikovati jako zaměstnání hlavní. (Nález Nejv. správ. soudu z 31. prosince 1924, č. 13.760/23. — Srov. též nález nejv. správního soudu z 30. června 1924, č. 7344/24 v »Soc. revui«, roč. 1924, str. 493.)

O vedlejším zaměstnání jistě osoby může býti řeči jen tenkrát, má-li táž osoba ještě jiné zaměstnání, jež lze kvalifikovati jako zaměstnání hlavní. Není však v zákoně opory pro výklad, že by toto hlavní zaměstnání musilo býti zaměstnáním výdělečným. Paragraf 1 nem. zák. a rovněž § 17 zákona o právních poměrech domovníků mluví prostě o zaměstnání vedlejším, nikoli o výdělečném zaměstnání vedlejším jako protikladu hlavního výdělečného zaměstnání. Přihlédne-li se k tomu, že zákonodárce v jiných zákonech, na př. v pensijním zákoně z 5. února 1920, č. 89, v § 2, č. 2 a § 3, odst. 6, staví proti vedlejšímu zaměstnání výslovně »hlavní výdělečné zaměstnání«, v nemocenském zákoně toho však opominul, nelze shledati, že by názor žalovaného úřadu, jako by se mohlo mluvit o zaměstnání vedlejším podle § 1 nem. zák. jen tehdy, je-li tu ještě jiné výdělečné zaměstnání (hlavní zaměstnání), měl v zákoně opory. (Nález nejv. správního soudu z 10. března 1925, č. 4847/25.)

K § 6a, odst. 3 nem. zák. Ustanovení toto má zajisté význam nejen pro výpočet podpůrného období (§ 6, č. 2, odst. 3), nýbrž i pro stanovení náhradní povinnosti pokladny vůči nemocnici (§ 8, odst. 3), poněvadž ustanovení to obsahuje závaznou normu o tom, kdy nastává při onemocnění touž chorobou nový pojistný případ. V daném sporu jde však o to, zdali ustanovení to platí i tehdy, když zaměstnanec v mezidobí od zastavení nemocenského (vystoupení z prvního léčení) do nového onemocnění nebyl členem pokladny a pozbyl ve smyslu § 13, č. 3 nároku na pojistné dávky. Podle názoru Nejv. správního soudu je nutným předpokladem pro použití § 6a, odst. 3: 1. aby tu byl in concreto závazek pokladny k pojistným dávkám, ať již proto, že členství onemocnělého k pokladně vůbec nepominulo, či po zastavení nemocenského znovu bylo nabyto, nebo že onemocnění spadá do lhůty ochranné § 13/3. Tomuto názoru svědčí doslov cit. předpisu »pro výpočet trvání podpůrného období«, jenž předpokládá podpůrný závazek pokladny, svědčí mu i zařazení tohoto ustanovení mezi normy, upravující povinnosti pokladen; 2. aby nenastalo přerušení nezpůsobilosti ku práci, což plyne nejen z dikce cit. § 6a, odst. 3, »opětná nezpůsobilost ku práci, nastalá následkem nemoci«, ale i z úvahy, že v případě nepřerušného trvání onemocnění stíhá pokladnu již z předpisu § 6, č. 2, odst. 3, podpůrný závazek stejného rozsahu i pro ono mezidobí. (Nález Nejv. správ. soudu z 30. května 1925, č. 6274/25.)

K §§ 31 a 32 nem. zák. Faktické, byť i nepovinné přihlášení zaměstnance k nemocenskému pojištění jest posuzovati s hlediska § 32, pokud nejde o úpravu pojistného poměru pro futuro, nýbrž o posouzení právních účinků, plynoucích z přihlášky pro praeterito, a nemůže tudíž zaměstnavatel, jenž přihláškou svou